

SVEUČILIŠTE
U ZAGREBU

FILOZOFSKI
FAKULTET

ODSIK ZA
ARHEOLOGIJU

STOLJEĆE HRABRIH

MEĐUNARODNI KONGRES – INTERNATIONAL CONFERENCE

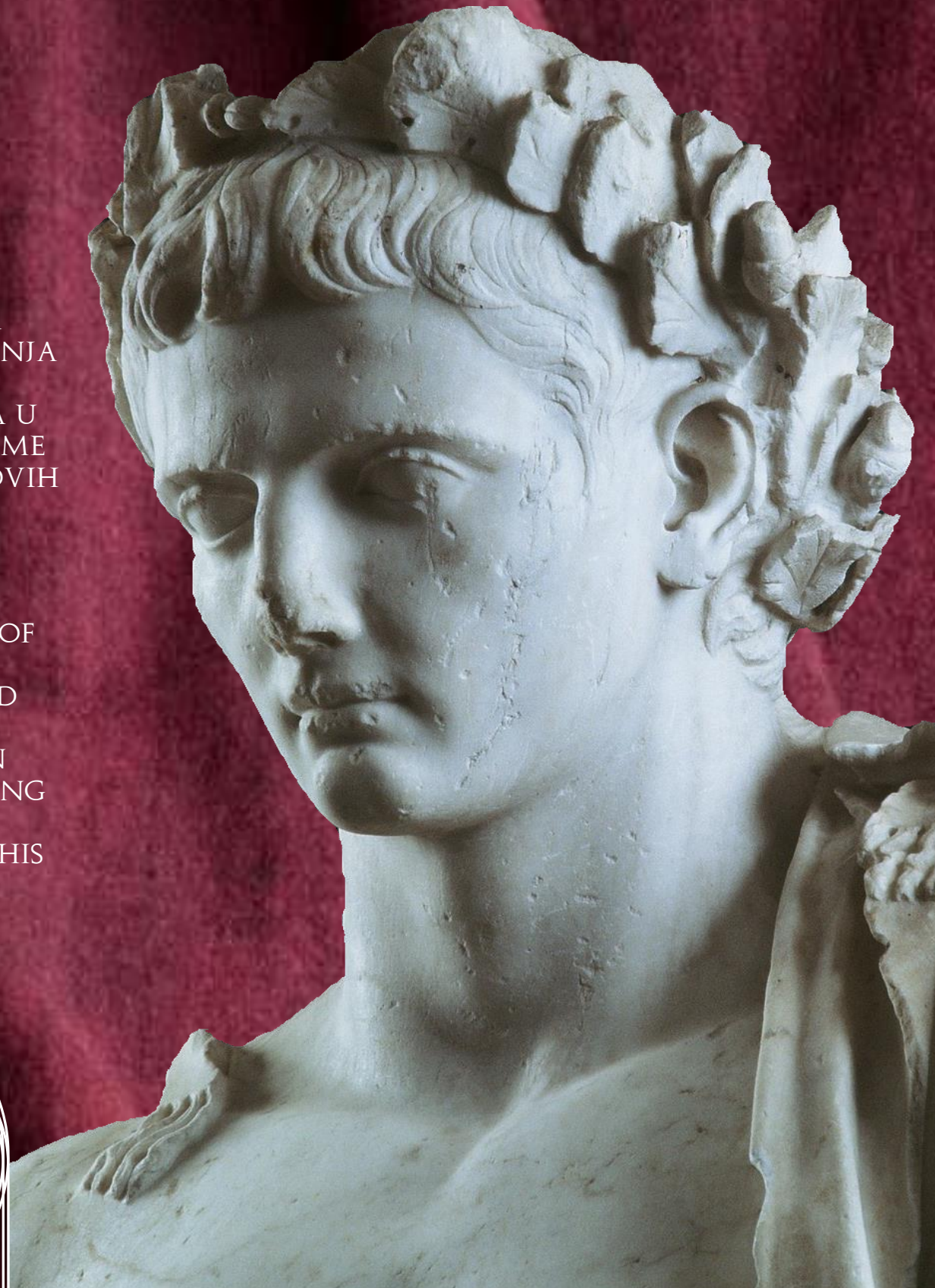
THE CENTURY OF THE BRAVE

ARHEOLOGIJA
RIMSKOG OSVAJANJA
I OTPORA
STAROSJEDILACA U
ILIRIKU ZA VRIJEME
AUGUSTA I NJегоVIH
NASLJEDNIKA

ARCHAEOLOGY OF
THE ROMAN
CONQUEST AND
INDIGENOUS
RESISTANCE IN
ILLYRICUM DURING
THE TIME OF
AUGUSTUS AND HIS
HEIRS

ZAGREB,
FILOZOFSKI
FAKULTET
22 - 26. 9. 2014.

Program skupa / Programme of the Conference

Ponedjeljak, 22. 9. / Monday, 22nd September

10.00-11.00 Prijava sudionika / *Registration*

11.00 Pozdravna riječ i svečano otvorenje skupa / *Welcoming speeches and the opening ceremony*

11.30-13.00 Uvodna predavanja / *Introductory lectures*

Marina MILIĆEVIĆ BRADAČ (ZAGREB), *Ab excessu divi Augusti – the fortunes of Augustus on the occasion of the 2000th anniversary of his death*

Marjeta ŠAŠEL KOS (LJUBLJANA), *Octavian's Illyrian war – ambition and strategy*

13.00-14.30 Domjenak dobrodošlice / *Welcome reception*

14.30-16.30 **Sesija 1 – Ilirik prije Velikog ustanka** / *Session 1 – Illyricum before the Great uprising*

Moderator: Marjeta ŠAŠEL KOS

Slobodan ČAČE (ZADAR), *Liburni od Cezara do Augusta: nekoliko otvorenih pitanja* / *Liburni from Caesar to Augustus: some open questions*

Bruna KUNTIĆ-MAKVIĆ (ZAGREB), *Oktavijanova ἀριστεία / Octavian's ἀριστεία*

Boris OLUJIĆ (ZAGREB), *Oktavijan i Japodi, historiografski narativi / Octavian and Iapodes, historiographic narratives*

Dino DEMICHELI (ZAGREB), *Lucius Tarius Rufus, primus inter Liburnos?*

Robert MATIJAŠIĆ (PULA), *Res gestae (28, 1) and the establishment of Roman colonies on the eastern Adriatic*

Jelena MAROJNIĆ (ZAGREB), *Grčka imena u Dalmaciji prije i poslije uspostave principata / Greek names in Dalmatia before and after the establishment of the Principate*

16.30-16.50 Rasprava / *Discussion*

16.50-17.10- Pauza za kavu / *Coffee break*

17.10-18.10 Sesija 2 - Osvajanje Ilirika / Session 2 - Conquest of Illyricum

Moderator: Péter KOVÁCS

Danijel DŽINO (SYDNEY), Alka DOMIĆ-KUNIĆ (ZAGREB), *A view from the frontier zone: Roman conquest of Illyricum*

Domagoj TONČINIĆ (ZAGREB), *Neue Überlegungen zur Entwicklung des Limes im Illyricum*

Phyllis CULHAM (ANNAPOLIS), *The strategic significance of the Adriatic and Ionian seas in Roman Civil war from 49 to 31 BCE*

18.10-18.30 Rasprava / *Discussion*

Utorak, 23. 9. / Tuesday, 23rd September

9.00-11.00 Sesija 3 - Utjecaj Augusta od antike do danas / Session 3 - The influence of Augustus from antiquity to modern age

Moderator: Bruna KUNTIĆ-MAKVIĆ

Marina MILIĆEVIĆ BRADAČ, Daniel RAFAELIĆ (ZAGREB), Ara pacis – između Augusta i Josefa von Sternberga / Ara pacis – between Augustus and Josef von Sternberg

Antonia HOLDEN (OTTAWA), The abduction of the Sabine women: shifting perceptions and Augustan moral reform

Zrinka ŠIMIĆ-KANAET (ZAGREB), Keramika - sredstvo nevidljive globalizacije / Pottery - Subject of invisible globalization

Inge BELAMARIĆ (SPLIT), Veditjeve murine, Augustov moral / Veditius' morays, Augustus' morals

Iva KAIĆ (ZAGREB), Geme kao dio augustejske propagande. Neki primjeri iz Hrvatske / Engraved gems as part of the Augustan propaganda. Some examples from Croatia

Rubén GARCÍA RUBIO (ZARAGOZA), When the Augustus' architecture woke up. The case of Louis I. Khan and the American architecture

11.00-11.20 Rasprava / Discussion

11.30-11.50 Pauza za kavu / Coffee break

11.50-13.10 Sesija 4 - Umjetnost, arhitektura i obrt / Session 4 - Art, architecture and crafts

Moderator: Alka DOMIĆ KUNIĆ

Mirjana SANADER (ZAGREB), Ludi scaenici u Naroni / Ludi scaenici in Narona

Nenad CAMBI (SPLIT), *Augustov portret i njegov utjecaj na portretistiku u Dalmaciji / Augustus' portrayal and his influence on portraiture in Dalmatia*

Dražen MARŠIĆ (ZADAR), *Augustovo doba i počeci provincijalne nadgrobne umjetnosti u Dalmaciji / The Augustan era and the beginnings of the provincial funerary art in Dalmatia*

Marko SINOBAD (ŠIBENIK), *Prilog identifikaciji statue imperatora u paradnom oklopu iz Narone / A contribution to the identification of the cuirassed statue of an emperor from Narona*

Stipan DILBER, Mirko RAŠIĆ (LJUBUŠKI), *Prikazi rimske nošnje na spomenicima u unutrašnjosti provincije Dalmacije tijekom prvog stoljeća po Kristu / Depictions of Roman costumes on the monuments in the hinterland of Roman province of Dalmatia during the 1st century*

13.10-13.30 Rasprava / *Discussion*

13.30-15.30 Pauza za ručak / *Lunch break*

15.30-17.10 Sesija 5 - Vojne postrojbe / Session 5 - Military units

Moderator: Marin ZANINOVIĆ

Stefano MAGNANI (UDINE), Livio ZERBINI (FERRARA), *Claudia Pia Fidelis: riflessioni sulla fedeltà all'imperatore da parte delle legioni di Dalmazia*

Željko MILETIĆ, Silvia BEKAVAC (ZADAR), *Karijera viteza Marcela u rimskoj provinciji Dalmaciji / The career of the equestrian Marcellus in the Roman province of Dalmatia*

Snežana FERJANČIĆ (BEOGRAD), *Recruitment of auxilia in Illyricum from Augustus to Nero*

Miroslav GLAVIČIĆ, Nikola CESARIK (ZADAR), *Centurioni XI. legije u provinciji Dalmaciji / The centurions of the Legio XI in Dalmatia*

Olga PELCER VUJAČIĆ (PODGORICA), *From East to West. Military recruitment of eastern soldiers in Legio VII Claudia and Legio XI Claudia*

17.10-17.30 Rasprava / *Discussion*

17.30-17.45 Pauza za kavu / *Coffee break*

17.45-18.30 Predavanje / *Lecture: Emilio MARIN (ZAGREB), Pogled na Augusteum u Naroni dva desetljeća nakon otkrića / A view on the Augusteum in Narona two decades after its discovery*

20.00 Arheološki muzej u Zagrebu - Otvorenje izložbe Arheološkog muzeja u Naroni „*Augusteum favissa*“ / *Archaeological Museum Zagreb - Opening of the Archaeological Museum of Narona exhibition «Augusteum favissa»*

Srijeda, 24. 9. / Wednesday, 24th September

Cjelodnevna ekskurzija autobusom u Vid (*Narona*); posjet Arheološkome muzeju Narona koji je izgrađen na mjestu hrama posvećenog Augustu i carskoj obitelji. Ručak na lokalitetu i povratak preko Zadra (posjet Arheološkom muzeju). Dolazak u Zagreb u kasnijim večernjim satima. / *All day excursion to Vid (Narona); visit to the Archaeological museum Narona which is built on the find spot of the temple dedicated to Augustus and imperial family. Lunch on the site and returning to Zagreb via Zadar (visit to the Archaeological Museum). Arrival to Zagreb in the night.*

Četvrtak, 25. 9. / Thursday, 25th September

09.30-10.50 Sesija 6 - Augustovo razdoblje u okolnim provincijama / Session 6 - Augustan age in the neighbouring provinces

Moderator: Snežana FERJANČIĆ

Janka ISTENIČ (LJUBLJANA), *Traces of Octavian's military activities on the territory of Slovenia*

Péter KOVÁCS (PILISCSABA-WIEN), *Northern Pannonia and the Roman conquest*

Paolo CASARI (TRIESTE), *Tergeste dalle campagne illiriche di Ottaviano alla prima età imperiale*

Naser FERRI (PRISHTINË), *La conquista romana e la militarizzazione della Dardania*

10.50-11.10 Rasprava / Discussion

11.10-11.30 Pauza za kavu / Coffee break

12.00-13.20 Sesija 7 - Uprava i pravo u Iliriku u prvim desetljećima Carstva / Session 7 - Administration and law in Illyricum during the first decades of the Empire

Moderator: Anamarija KURILIĆ

Đževad DRINO (ZENICA), Benjamina LONDRC (TRAVNIK), *De officio Praesidis - o službi upravitelja provincije, s posebnim osvrtom na sudsku djelatnost / De officio Praesidis - on the service of the province governor with special emphasis on judicial activity*

Ivan MILOTIĆ (ZAGREB), *Peregrinske res publicae u Dalmaciji početkom 1. stoljeća s gledištem njihovih sporova / Peregrine res publicae in Dalmatia at the beginning of the 1st century from perspective of their disputes*

Šime VRKIĆ (ZADAR), *Rimski međašni zidovi na liburnskom području / Roman boundary walls on the Liburnian territory*

Zlatko ĐUKIĆ (OSIJEK), *Zakonske reforme u Augustovo doba / Legal reforms during Augustus' era*

13.20-13.40 Rasprava / *Discussion*

13.40-15.20 Pauza za ručak / *Lunch break*

15.30-17.30 Sesija 8 - Arheološka istraživanja i materijal, 1. dio / Session 8 - Archaeological researches and material, part 1

Moderator: Domagoj TONČINIĆ

Igor BORZIĆ (ZADAR), *Sve ceste vode do legija - Podrijetlo keramičkih nalaza iz ranocarskog legijskog logora u Burnu / All roads lead to the legions - The provenance of ceramic finds from early imperial legionary camp at Burnum*

Ivan RADMAN-LIVAJA, Marko DIZDAR (ZAGREB), *Ranorimski grob 5 s gladijem iz Iloka - pitanje identiteta vojnika na Dunavskom limesu u Srijemu u 1. st. / An Early Roman grave with a gladius from Ilok - the question of Roman soldiers' identity on the Sirmian stretch of the Danube limes in the 1st century AD*

Kristina JELINČIĆ-VUČKOVIĆ, Asja TONC (ZAGREB), *Keramički nalazi iz iločkog groba 5 / Ceramic finds from grave 5 in Ilok*

Mladen TOMORAD (ZAGREB), *Egipatska zbirka Franjevačkog samostana na otočiću Košljunu u svjetlu novih istraživanja o prodiranju egipatskih kulturnih elemenata na prostor Ilirika tijekom druge polovice 1. st. pr. Kr. / Ancient Egyptian collection of the Franciscan monastery at the island of Košljun in the light of the recent research of early penetration of Egyptian cults in Illyricum during the second half of the First century B.C.*

Ana PAVLOVIĆ (ZAGREB), *Novac julijevsko-klaudijevske dinastije iz rimskih legijskih logora u Dalmaciji / The coins of Julio-Claudian dynasty from the Roman legionary camps in Dalmatia*

Ivo GLAVAŠ (ŠIBENIK), Nikola CESARIK (ZADAR), *Novootkrivena trasa rimske komunikacije od Burna do Kapitula i problem ceste ad imum montem Ditionum Ulcirum / Newly discovered part of Roman communication from Burnum to Kapitul and the problem of the road ad imum montem Ditionum Ulcirum*

17.30-17.50 Rasprava / *Discussion*

17.50 – 18.00 Pauza za kavu / *Coffee break*

18.00 - 18.30 **Prezentacije postera / *Poster presentation***

Igor BORZIĆ (ZADAR), *Octavian and the island of Korčula (App. Illyr. 16)*

Andrea RIMPF (ILOK), *„Grob pet“– ranorimski grob iz Iloka / „Grab fünf“ – das frühromische Grab aus Ilok*

Marin BUOVAC (ZADAR), *Arhitektura amfiteatara u rimskim kolonijama i vojnim logorima na području istočnojadranske obale / The architecture of the amphitheaters in Roman colonies and military camps on the territory of the eastern Adriatic coast*

Petak, 26. 9. / Friday, 26th September

9.00-10.20 Sesija 9 - Religija i carski kult / Session 9 -Religion and the imperial cult

Moderator: Mirjana SANADER

Tomasz DZIURDZIK (WARSAWA), *Ob natalem divi Augusti... Reconstructing the Julio-Claudians' position in the institutional memory of the Roman army*

Ivana JADRIĆ-KUČAN (ZADAR), *Carski kult u rimskoj provinciji Dalmaciji u doba cara Tiberija / The imperial cult in the Roman province of Dalmatia during Tiberius' era*

Inga VILOGORAC BRČIĆ (ZAGREB), *Venus et Cybele – matres Romanorum*

Valentina ZOVIĆ (PULA), *Epitet augustus/a na zavjetnim spomenicima rimske Liburnije / Epithet Augustus/a on votive inscriptions of Roman Liburnia*

10.20-10.35 Rasprava / *Discussion*

10.35-10.50 Pauza za kavu / *Coffee break*

10.50-12.30 Sesija 10 – Urbanizam / Session 10 – Urbanism

Moderator: Željko MILETIĆ

Anamarija KURILIĆ (ZADAR), *Augustus parens coloniae*

Davide FAORO (BOLOGNA), *Il bellum Batonianum e la macroprovincia dell' Illirico. Alcune osservazioni da una poco nota iscrizione veronese (Rescheduled from Session 2)*

Mattia VITELLI CASELLA (BOLOGNA), *I municipi augustei in Illirico sulla base della testimonianza di Plinio il Vecchio*

Kornelija A. GIUNIO (ZADAR), *«Junačka djela božanskog Augusta kojima je vlasti rimskog naroda podredio svijet» - Primjer kolonije Iulia Iader / "The achievements of the divine Augustus by which he brought the world under the empire of the Roman people" – The example of Colonia Iulia Iader*

Bruno BIJADIJA (DUBROVNIK), *Prilog poznavanju Epidaura na temelju dva natpisa Dolabele iz Cavtata / Beitrag zur Sachkenntnis über Epidaurum anhand zweier Inschriften von Dolabella aus Cavtat*

12.30-12.50 Rasprava / *Discussion*

12.50-14.10 **Sesija 11 - Arheološka istraživanja i materijal, 2. dio / Session 11 - Archaeological researches and material, part 2**

Moderator: Marko DIZDAR

Tatjana LOLIĆ (ZAGREB), *Archaeological evidence from Julio -Claudian period in Roman town of Siscia*

Hrvoje MANENICA (ZADAR), *Venerin hram na Krku u svjetlu novih arheoloških istraživanja / The temple of Venus on the island of Krk in the light of recent archaeological researches*

Vlatka VUKELIĆ, Ivan RADMAN-LIVAJA (ZAGREB), *„Rimski šanac“ na kartama i planovima Siska / The „Roman ditch“ on maps and plans of Sisak*

Ivanka KAMENJARIN (KAŠTELA), *Aucissa fibule iz Sikula / Aucissa fibuale from Siculi*

14.10-14.30 Rasprava / *Discussion*

14.30-15.00 Zatvaranje kongresa / *Closing of the conference*